

LA VEU DEL PAPA FRANCESC

CATEQUESI SOBRE EL BAPTISME

Font de vida

Avui voldria centrar-me en els ritus centrals, que tenen lloc a la pica baptismal. En primer lloc prenguem en consideració l'aigua, sobre la qual s'invoca el poder de l'Esperit perquè tingui la força de regenerar i de renovar (cf. *Jn 3,5* i *Tt 3,5*). L'Església invoca l'acció de l'Esperit Sant sobre l'aigua «perquè els que rebin el baptisme submergits en ella, siguin sepultats amb Crist en la mort i amb ell ressuscitin a la vida immortal» (*Ritu del Baptisme dels Infants*, n. 60). La pregària de benedicció diu que Déu ha preparat l'aigua «per ser signe del baptisme» i recorda les principals prefiguracions bíbliques: sobre les aigües dels orígens es lliurava l'Esperit per convertir-les en llavor de vida (cf. *Gn 1,1-2*). En relació amb Jesús, es recorda el baptisme en el Jordà (cf. *Mt 3,13-17*), la sang i l'aigua que brollen del seu costat (cf. *Jn 19, 31-37*), i el manament donat als deixebles de batejar tots els pobles en el nom de la Trinitat (cf. *Mt 28,19*). Enfortits amb aquests

records, es demana a Déu que infongui a l'aigua de la pica la gràcia de Crist mort i ressuscitat (cf. *Ritu del Baptisme dels Infants*, n. 60). I així, aquesta aigua es transforma en aigua que porta en ella mateixa la força de l'Esperit Sant.

Santificada l'aigua de la pica, cal preparar el cor per accedir al baptisme. Això s'esdevé amb la renúncia a Satanàs i la professió de fe, dos actes estretament relacionats entre ells. En la mesura que dic «no» als suggeriments del diable —aquell que divideix— puc dir «sí» a Déu que em crida a assemblar-me a ell en els pensaments i en els fets.

La resposta a la pregunta —«Renuncies a Satanàs, a totes les seves obres, i a totes les seves seduccions?»— es fa en primera persona del singular: «Hi renuncio». I de la mateixa manera es professa la fe de l'Església, dient: «Hi crec». Jo renuncio i jo crec: aquest és el fonament del baptisme.

(Dimecres, 2 de maig de 2018)

REFLEXIONS

Viure gràcies a Ell!

Singularment, l'Evangeli de Joan no conté el relat de la institució de l'Eucaristia. Ens narra, això sí, l'escena d'un sopar pasqual (*Jn 13,1-20*), on s'hi omet l'essencial relat. Tanmateix, l'evangelista transmet una descripció exhaustiva del sentit profund que Jesús donà al signe del pa i del vi compartits amb els deixebles en el seu darrer sopar pasqual: Ell és el pa viu baixat del cel, el veritable, perquè *el qui en mengi no mori*. La mort de Jesús actualitzada i significada en el pa i el vi de l'Eucaristia és font de vida per a tot el món: *El pa que jo donaré és la meua carn per a la vida del món*.

El pa i el vi són carn i sang del Fill de l'Home, veritable menjar i veritable beguda; cal menjar-lo i beure'l. El qui ho fa té ja en ell la vida eterna, perquè està en Jesús, viu gràcies a Ell, que el ressuscitarà el darrer dia.

En aquest text únic, d'una profunditat que no ens la podem acabar, hi bateja el desig de vida innat en el cor de l'home. Un desig que resta però condicionat per les eventuais malalties, per la vellesa i per la mort física certa. Jesús ens ofereix un horitzó cert d'esperança. Creure en ell, menjar la seva carn i beure la seva sang ens insereix en la ruta

de la vida sense fi. Una vida en la que el jo personal és molt més gran que el cos mortal que l'identifica, el transcendeix.

El text de l'Evangeli d'avui (*Jn 6,51-58*) em fa pensar en la ideologia del transhumanisme, tan actual i tan trencadora. Alguns exponents d'aquesta ideologia creuen que en un futur no gaire llunyà, gràcies a tècniques cada dia més desenvolupades per controlar les malalties i l'envelliment i/o per refer o suplir parts del cos humà malmesos, deficients o simplement descartats, podran perpetuar la vida humana.

Viure gràcies a Jesús, ara i per sempre; o viure presoners d'un cos que mai no deixarà de ser mortal. Aquesta és la qüestió.

Concepció Huerta

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

20. □ Dilluns (lit. hores: 4a setm.) [Ez 24,15-24 / Sl: Dt 12,18-21 / Mt 19,16-22]. Sant Bernat (1090-1153), abat cistercenc a Claravall, i doctor de l'Església; sants Cristòfor i Leovigild, mrs. a Còrdova; beat Arquimbau, prev. d'Orleans i mr. (s. XII); sant Samuel (s. XI aC), profeta (jutge).

21. □ Dimarts [Ez 28,1-10 / Sl: Dt 32,26-36 / Mt 19,23-30]. Sant Pius X, papa (1903-1914), nascut a Riese (1835); sant Privat, bisbe

i mr.; sant Bonosi i Maximia, mrs., patrons de Blanes; santa Ciríaca, viuda mr.

22. □ Dimecres [Ez 34,1-11 / Sl 22 / Mt 20,1-16]. Benaurada Verge Maria Reina, i altres advocacions; sant Timoteu, mr. a Roma (303).

23. ■ Dijous [Ez 36,23-28 / Sl 50 / Mt 22,1-14]. Santa Rosa de Lima (1586-1617), vg. terciària dominicana del Perú; sant Felip Benici (1233-1285), prev. servita.

24. ■ Divendres [Ap 21,9b-14 / Sl 144 / Jo 1,45-51]. Sant Bartomeu (o Natanael), apòstol, de Canà de Galilea, venerat a l'Índia; santa Emília de Vialar, vg., fund.; santa Àurea, vg. i mr.

25. ■ Dissabte [Ez 43,1-7a / Sl 84 / Mt 23,1-12]. □ *Lleida i Urgell*: Sant Josep de Calassanç (1556-1648), prev. d'Urgell, aragonès, fund. Escola Pia a Roma (SchP, 1617), patró de les escoles cristianes; sant Ge-

nís, còmic mr.; sant Genís, notari mr.; santa Patrícia.

26. ■ Diumenge vinent, XXI de durant l'any (lit. hores: 1a setm.) [Js 24,1-2a.15-17.18b / Sl 33 / Ef 5,21-32 / Jo 6,60-69]. Santa Teresa de Jesús Jornet (Aitona, 1843-Llíria, 1897), vg. fund. Gnes. dels Ancians Desemparats (Barbastre, 1873), patrona de la gent gran; sant Balduí, monjo; Mare de Déu de Czestochowa, a Jasna Gora, patrona de Polònia.

Diumenge XX de durant l'any (B)

Lectura del llibre dels Proverbis (Pr 9,1-6)

La saviesa ha construït el seu palau, hi ha posat set columnes. Prepara els seus guisats i els seus vins i fa parar la seva taula. Després envia les serventes a cridar des dels punts que dominen la ciutat: «Que vinguin els il·letrats.» I als qui no tenen enteniment, ella els diu: «Veniu a menjar el meu pa i a beure els meus vins. Deixeu la vostra ignorància i viureu, i avançareu pel camí del coneixement.»

Salm responsorial (33)

R. *Tasteu i veureu que n'és de bo el Senyor.*

Beneiré el Senyor en tot moment, / tindrè sempre als llavis la seva lloança. / La meva ànima es gloria en el Senyor; / se n'alegraran els humils quan ho sentin. R.

Sants del Senyor, / venereu-lo; venereu-lo i no us mancarà res. / Els rics s'empobriran, passaran fam, / però els qui busquen el Senyor no els faltirà cap bé. R.

Veniu, fills meus, escolteu-me; / us ensenyaré com heu de venerar el Senyor. / ¿Qui és l'home que estima la vida, / que vol viure temps i fruit de benestar? R.

Guarda't la llengua del mal, / que no diguin res de fals els teus llavis. / Decanta't del mal i fes el bé, busca la pau, / procura aconseguir-la. R.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (Ef 5,15-20)

Germans, fixeu-vos bé com viviu; no sigueu com la gent que no sap el que fa, sinó com gent de seny, mirant de treure bé del moment present, perquè els temps que vivim són dolents. No sigueu d'aquells que no fan cas de res: més aviat mireu d'entendre què vol de vosaltres el Senyor. No begueu massa, que el vi porta a la disbauxa. Deixeu que us ompli l'Esperit Sant. Exhorteu-vos els uns als altres amb salms, himnes i cànctics espirituals, canteu al Senyor en els vostres cors, donant sempre gràcies de tot a Déu Pare, en el nom de Jesucrist, el nostre Senyor.

Lectura de l'evangeli segons sant Joan (Jn 6,51-58)

En aquell temps, Jesús digué als jueus: «Jo sóc el pa viu, baixat del cel. Qui menja aquesta pa, viurà per sempre. Més encara: El pa que jo donaré és la meva carn, perquè doni vida al món.» Els jueus es posaren a discutir. Deien: «Com s'ho pot fer aquest, per donar-nos la seva carn per menjar?» Jesús els respongué: «Us ho dic amb tota veritat: Si no mengeu la carn del Fill de l'home i no beveu la seva sang, no podeu tenir vida en vosaltres. Qui menja la meva carn i beu la meva sang té vida eterna, i jo el ressuscitaré el darrer dia. Ben cert: la meva carn és un veritable menjar, i la meva sang és una veritable beguda. Qui menja la meva carn i beu la meva sang està en mi i jo en ell. A mi m'ha enviat el Pare que viu, i jo visc gràcies al Pare; igualment, els qui em mengen a mi viuran gràcies a mi. Aquest és el pa baixat del cel. No és com el que van menjar els vostres pares. Ells van morir, però els qui mengen aquest pa, viuran per sempre.»

Lectura del libro de los Proverbios (Prov 9,1-6)

La sabiduría se ha hecho una casa, ha labrado siete columnas, ha sacrificado víctimas, ha mezclado el vino y ha preparado la mesa. Ha enviado a sus criados a anunciar en los puntos que dominan la ciudad: «Vengan aquí los inexpertos»; y a los faltos de juicio les dice: «Venid a comer de mi pan, a beber el vino que he mezclado; dejad la inexperiencia y viviréis, seguid el camino de la inteligencia».

Salmo responsorial (33)

R. *Gustad y ved qué bueno es el Señor.*

Bendigo al Señor en todo momento, / su alabanza está siempre en mi boca; / mi alma se gloria en el Señor; / que los humildes lo escuchen y se alegren. R.

Todos sus santos, temed al Señor, / porque nada les falta a los que lo temen; / los ricos empobrecen y pasan hambre, / los que buscan al Señor no carecen de nada. R.

Venid, hijos, escuchadme: / os instruiré en el temor del Señor; / ¿Hay alguien que ame la vida / y desee días de prosperidad? R.

Guarda tu lengua del mal, / tus labios de la falsedad; / apártate del mal, obra el bien, / busca la paz y corre tras ella. R.

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Efesios (Ef 5,15-20)

Hermanos: Fijaos bien cómo andáis; no seáis insensatos, sino sensatos, aprovechando la ocasión, porque vienen días malos. Por eso, no estéis aturcidos, daos cuenta de lo que el Señor quiere. No os emborachéis con vino, que lleva al libertinaje, sino dejaos llenar del Espíritu.

Recitad entre vosotros salmos, himnos y cánticos inspirados; cantad y tocad con toda el alma para el Señor. Dad siempre gracias a Dios Padre por todo, en nombre de nuestro Señor Jesucristo.

Lectura del santo Evangelio según san Juan (Jn 6,51-58)

En aquel tiempo, dijo Jesús a la gente: «Yo soy el pan vivo que ha bajado del cielo; el que coma de este pan vivirá para siempre. Y el pan que yo daré es mi carne para la vida del mundo». Disputaban los judíos entre sí: «¿Cómo puede este darnos a comer su carne?». Entonces Jesús les dijo: «En verdad, en verdad os digo: si no coméis la carne del Hijo del hombre y no bebéis su sangre, no tenéis vida en vosotros. El que come mi carne y bebe mi sangre tiene vida eterna, y yo lo resucitaré en el último día. Mi carne es verdadera comida, y mi sangre es verdadera bebida. El que come mi carne y bebe mi sangre habita en mí y yo en él. Como el Padre que vive me ha enviado, y yo vivo por el Padre, así, del mismo modo, el que me come vivirá por mí. Este es el pan que ha bajado del cielo: no como el de vuestros padres, que lo comieron y murieron; el que come este pan vivirá para siempre».

COMENTARI

«El Pa que Jo donaré és la meva carn»

El llibre dels Proverbis es presenta com a manual pel qui vol ser savi de debò. El títol «*Proverbis de Salomó, fill de David i rei d'Israel*» no és argument decisiu per a l'autoria literària; més aviat és homenatge a Salomó, reconegut com el rei savi per excel·lència.

Les diverses col·leccions del llibre van encapçalades per un gran poema didàctic (cp. 1-9) invitant a cercar la veritable saviesa, font de vida, mitjançant el camí just.

Aquesta introducció sobre saviesa i nícia és com el resum i fonament de tot el llibre.

La saviesa ha construït el seu palau: al llarg de la Revelació, la saviesa-qualitat s'anirà personificant fins que al N.T. es presentarà ja identificada amb Jesucrist *Camí, Veritat i Vida* (Jn 14,6).

La 2a part d'Ef presenta l'estil de vida descrit abans (4,17s) com *revestir-se de l'home nou*.

Mireu d'entendre què vol de vosaltres el Senyor.

a) *Deixeu que us ompli l'Esperit Sant*, en comptes de *beure massa vi*; b) dins la Comunitat *exhorteu-vos els uns als altres*, perquè la recerca sincera de la voluntat del Senyor té com a lloc privilegiat la Comunitat eclesial; c) sobretot celebren l'Eucaristia *cantant al Senyor en els vostres cors, donant gràcies sempre de tot a Déu Pare en el nom de Jesucrist*.

Repetint el to d'incredulitat de l'anterior objecció (*No és el fill de Josep? I ara diu que ha baixat del cel?*), ara els jueus es posen a discutir: «*Com s'ho pot fer aquest per donar-nos la seva carn per menjar?*»

Es rebutja que la Salvació pugui venir al món per l'auto-entrega de l'home-Jesús.

Si l'anterior objecció rebutjava el Misteri de l'Encarnació del Fill de Déu, aquesta rebutja més l'escàndol de la Creu salvadora.

Si la 1a part del Discurs aprofundeix el misteri cristològic de *Jesús baixat del cel*, la 2a tracta més el misteri eucarístic del Crist que es dona com a aliment.

Si no mengeu la carn del Fill de l'home i no beveu la seva sang, no podeu tenir Vida en vosaltres: afegint «sang» a «carn» es veu millor la referència eucarística a Jesús, lliurat a la mort en Creu, que ens convida a celebrar l'Eucaristia com a memorial del seu amor.

Mn. José Luis Arín